

Historia wsi Kamionka

KAMIONKA - (Nowa Wola - 1581, 1629). Liczba mieszkańców - ok. 400.

Wieś leży w centralnej części gminy Kozłów. Być może początków wsi należy szukać w średniowieczu, jako fragmentu istniejącej wówczas wsi Stanowiska wzmiankowanej po raz pierwszy w roku 1381. Należała wtedy do rycerskiego rodu Lisów, którzy w XV wieku przyjęli nazwisko Kozłowski. Pod koniec XV wieku wraz z nimi wieś zanika i pojawia się dopiero w rejestrach z końca XVI wieku jako wieś Nowa Wola. Z biegiem lat, z części tej ostatniej powstał folwark Bogdanów, który został rozparcelowany w latach siedemdziesiątych XIX wieku, tworząc wioski Bogdanów i Nowy Brydzyn. Jakaś część Nowej Woli weszła w skład nowoutworzonej wsi Kamionka. Od początku istnienia wieś należy do parafii p.w. Wszystkich świętych w Kozłowie (od 1902 do 1912 roku kościół nosił wezwanie Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, a od roku 1912 - Podwyższenia Krzyża świętego). Zgodnie z danymi rejestru poborowego woj. krakowskiego z roku 1581 wieś należała do Stanisława Minockiego herbu Nowina, a we wsi było 1 1/2 łana kmiecego, 4 zagrodników z rolą, 1 zagrodnik bez roli, 3 komorników bez bydła, 2 rzemieślników i karczma na 1 łana. W następnych latach (od 1582/1601) tereny te znalazły się w ordynacji pińczowskiej należącej do Gonzaga-Myszkowskich. Kolejny rejestr poborowy z roku 1629 podaje, że wieś należy do Stanisława Myszkowskiego herbu Jastrzębiec, a we wsi było w tym czasie: 1 1/2 łana kmiecego, 4 zagrodników z rolą, 1 zagrodnik bez roli, 1 komornik bez bydła, 2 rzemieślników i karczma na 1 łana. W roku 1727 w wyniku postanowienia trybunału lubelskiego rozległe dobra Gonzaga-Myszkowskich z Książa Wielkiego przejęli Wielopolscy herbu Starykoń. Do swojego nazwiska dodali człon - Myszkowski. Między 1783, a 1809 rokiem wieś należała do Franciszka z Wielopolskiego-Myszkowskiego herbu Starykoń i we wsi było 17 dymów (3 gospodarstwa kmiecie oraz 14 chałup zagrodników) i 82-115 mieszkańców. Wieś pracowała dla folwarku w Brydzyn. W roku 1827 było 19 dymów i 140 mieszkańców. W roku 1878 po częściowym rozparcelowaniu folwarku, wieś miała już 40 gospodarstw na 293 morgach, ale chałup było tylko 26 i 293 mieszkańców. Folwark Brydzyn obejmował nadal 501 mórg i było w nim 5 budynków murowanych i 4 drewniane. Do roku 1945 swoje dobra we wsi posiadali książęta Wielopolscy.